

my
personal
story

Menno Grootveld, 58 jaar, 1957
Omgevingskunstenaar

- In welk domein van de kunst beweeg je je?

- Wat versta je onder autonomie?

(Vind je dat autonomie gekoppeld is aan het sociaal- maatschappelijke domein en politiek?)

- Hoe belangrijk is autonomie voor jou?

- Waarom vind je autonomie (niet) belangrijk?

- Kun je een vraag bedenken die ik je in deze context zou kunnen stellen?

- Weet je misschien een kunstenaar/designer die ik deze vragen kan voorleggen?

PAPA

ABOUT

Sophie Gerritsen, 29 jaar, 1986
Grafisch vormgever
Werkzaam: visual designer bij de
Bijenkorf

Wat versta je autonomie?

Vrij zijn, creatief zijn, een conditie voor concepten bedenken. De passie en in hoeverre je die in de praktijk kan doorvoeren.

Vind je dat autonomie gekoppeld is aan het sociaal- maatschappelijke domein en politiek?

Wij (onze generatie) vinden het vanzelfsprekend om samen te werken, waarschijnlijk meer dan de generatie uit de 60-er jaren. Het gaat meer om je rol of een plek in de groep en er zijn meer initiatieven tot samenwerking, dat je samen iets op poten zet. Verder is het wat toegepaster. Als je daarbinnen ergens je handtekening of stijl kwijt kan is dat al heel wat. Dat is een kick. De autonome kluizenaarkunstenaar die 'op crackers en flessen goedkope rode wijn leeft' is eigenlijk niet meer van deze tijd. Ik vind het wel mooi maar het is *not done* zeg maar. Wij zijn praktischer ingesteld en het is veel meer naar buiten.

Hoe belangrijk is autonomie voor jou?

Heel erg belangrijk. Ik heb mijn opleiding gevolgd aan de Willem de Kooning en daar was eigenlijk een spitsing: de ene helft van de klas kon fantastisch zoets als de Libel-

le ontwerpen en de andere helft van de klas was autonoom aan het werk. Daar behoorde ik zelf toe. Nu werk ik bij de Bijenkorf en daar heeft men helemaal geen boodschap aan mijn autonome ideeën. Ik wil dat mijn contract nu verlengd wordt, want ik werk hier pas driekwart jaar, maar het jaar erop hoop ik op een interessantere plek terecht te komen waar ik autonoom kan werken, een reclamebureau bijvoorbeeld.

Waarom vind je autonomie belangrijk?

Ik voel me veel prettiger als ik vrijheid heb. Daar doe ik het voor. Ik word er zielsgelukkig van.

Denk je dat autonomie mogelijk is binnen een toegepaste opdracht?

Ja, geen enkel probleem. Je kunt als een DTP-er een opdracht aanpakken maar je kan hem ook veel creatiever insteken.

Denk je dat autonomie invloed heeft op de kwaliteit van het resultaat?

Niet persé. Je hebt hele goede super toegepaste ontwerpers die iets heel goeds kunnen maken en je hebt autonome ontwerpers die slechte dingen maken.

Kun je een vraag bedenken die ik je in deze context zou kunnen stellen?

Ik vind de ontwerppraktijk erg tegenvallen. Je wordt op de Willem de Kooning veel autonoom en conceptueler opgeleid dan dat je in je beroepspraktijk kunt inzetten. Bij de Bijenkorf zitten ze niet te wachten op mijn

autonome insteek.

Weet je misschien een kunstenaar/designer die ik deze vragen kan voorleggen?
Ja, mijn vriendin van de WdK. Ik zal haar voor je vragen. Ze werkt voor de Rabobank.

Stad van geld (gemaakt van bankbiljetten) -
onderwerp: globalisering

Carolien Scholtes, 57 jaar, 1958
Kunstenaar/vormgever
Werkzaam: eigen praktijk

Wat versta je autonomie?

Ik denk dat het allemaal glijdende velden zijn. Het is een mentaliteit waarmee je beelden maakt. Ik ken ontwerpers die zo'n autonome mentaliteit hebben en ik ken beeldend kunstenaars die zo'n ontwerpersmentaliteit hebben. Autonomie is niet gekoppeld aan een vraag van een opdrachtgever. Sommige van mijn ontwerpstudenten hadden dat; die waren zo eigen. Dat is volgens mij autonomie. Het is manier van denken en zijn.

Vind je dat autonomie gekoppeld is aan het sociaal- maatschappelijke domein en politiek?

Toen wij op de academie zaten in de 80-er jaren wilden we zo graag autonoom kunstenaars zijn en dat betekende dat je helemaal vanuit jezelf een vorm moest vinden. Dat moest natuurlijk wel gekoppeld aan allerhande maatschappelijke zaken, maar dat was het idee: een onbestaande vorm. Dat je iets nieuws uitvindt.

Later kom je erachter dat autonomie in die zin niet bestaat dat het zich verhoudt tot andere kunst en dat dat ook mooi is. Dat je overal je bronnen vindt. Bij schrijvers en theatermakers, maar ook dat je vormen leent. Dus dan denk je dat dat autonomie is: mentaliteit en geleende vormen.

Hoe belangrijk is autonomie voor jou?

Het begrip levert zoveel misverstanden op. Ik vind de term eigenheid en mentaliteit eigenlijk veel helderder, maar dat is natuurlijk ook wat autonomie ook betekent.

Het begrip autonomie is misschien in de loop der tijd veranderd?

Ja, alleen weet ik hoe dat weet ik niet zo precies. Maar vanaf zo ongeveer 2000 is mijn werk echt autonoom geworden zonder leenvormen, anderzijds zit wel vol met allerlei verwijzingen naar 17e eeuwse schilderkunst en kennis over die honderden jaren kunstgeschiedenis en vormkennis en lichtkennis en kleurenkennis.

Vind je autonomie belangrijk?

In het proces van het bouwen en stapelen van die wonderlijke vormen - en dan maak ik een foto of een video - en dan haal ik weer wat weg, geraak ik in een soort wonderlijke staat van onbewustzijn, een soort trance. En dan gebeurt het.

Denk je dat autonomie invloed heeft op de kwaliteit van het resultaat?

Dat is wat er gebeuren moet. Als dat niet gebeurt wordt het geen goed werk. Dan kan het er tegenaan hangen maar dan blijft het geconstrueert, aan de oppervlakte, leeg. Dus ja, ik denk dat goed werk niet zonder autonomie kan.

Het lapje van Surban, 2014

Blessed entropy, 2014

Common Dust, videowerk, 2013

